Esiopetuksen järjestäminen lukuvuonna 2027-2028

Opetuslautakunta 10.11.2026
6181/12.01.00.00/2026

Valmistelija

varhaiskasvatusjohtaja Anna Karlsson,anna.karlsson@salo.fi, 02 7787850

Esiopetuksen velvoittavuus

Perusopetuslain 26 a §:n 4 mom. mukaan lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan ja oppilaan tulee osallistua laissa säädettyyn opetukseen, johon hänet on otettu, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta.

Esiopetukseen hakeminen ja esiopetuspaikan osoittaminen

Perusopetusasetuksen 23 a §:n mukaan esiopetukseen tulee hakea ennen opetuksen alkamista opetuksen järjestäjän edellyttämällä tavalla. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan. Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan. Perusopetuslain mukaan huoltaja vastaa tällöin oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Näitä oppilaita otettaessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen itse järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Yleiset periaatteet

Yleiset perusteet esiopetuksen oppilaaksi ottoon tulevat perusopetuslaista (PoL 1998/628 § 4). Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville 26 §:n 1 momentissa tarkoitetuille oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta.

Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun varhennetun oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka tämän lain 27 §:n nojalla aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin sekä perusopetusta lapsille, joiden perusopetus on päätetty aloittaa tämän lain 27 §:n nojalla vuotta säädettyä aikaisemmin.

Salossa noudatetaan edellä mainittuja lakiperusteita. Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Käytäntö Salossa

Salossa esiopetukseen ilmoittaudutaan sähköisen järjestelmän kautta ajalla 4.1.–31.1.2027. Huoltajilla on mahdollisuus esittää toivomus lapsen esiopetuspaikasta. Huoltajan esittämä toive ei ole tae siitä, että esiopetuspaikka osoitetaan toiveen mukaiseen paikkaan. Hakuprosessin aikana saapuneiden hakemusten perusteella tarkistetaan, täyttyykö esiopetusryhmien ryhmäkoko. Päätökset lapsen esiopetusyksiköstä lähetetään huoltajille viimeistään viikolla 10/2027.

Yksi esiopetusvuoden tärkeimmistä tavoitteista on, että esioppilas oppii toimimaan ryhmän jäsenenä esiopetusajan samanikäisten lasten kanssa. Tämän vuoksi ei ole perusteltua järjestää esiopetusta liian pienissä vertaisryhmissä. Perusopetuslain mukaan opetusryhmät tulee muodostaa niin, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelman tavoitteet. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet lähtevät siitä, että esiopetuksessa lapset toimivat omissa erillisissä ryhmissään. Opetusministeriö on antanut suosituksen opetusryhmien muodostamisesta esiopetuksessa (Esiopetus / suositus opetusryhmien muodostamisesta OKM 16.6.2000 / 37/400/2000). Suosituksen mukaan vain esiopetusta antavaan ryhmään saa kuulua enintään 13 oppilasta. Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta antavissa ryhmissä noudatetaan varhaiskasvatuslain mukaista suhdelukumitoitusta.

Esiopetuspaikan osoittaminen lapsille, joilla on kasvun ja oppimisen tukeen liittyvä tai muu erityinen syy. Tällaisella syyllä tarkoitetaan sellaista lapseen liittyvää syytä, jolla on suoranaista vaikutusta esiopetuksen järjestämiseen ja siihen, missä yksikössä lapsen esiopetus voidaan järjestää. Tuen tarpeen toteaminen ei tarkoita, että lapselle osoitetaan esiopetuspaikka huoltajan toiveen mukaiseen yksikköön vaan yksikköön, jossa lapsen tarvitsema tuki voidaan järjestää lapsen edun edellyttämällä tavalla.

Salossa on 25.10.2026 väestörekisteriotoksen mukaan 345 vuonna 2021 syntynyttä lasta, jotka ovat oikeutettuja esiopetukseen lukuvuonna 2027–2028.

Salon kaupunki ottaa järjestämäänsä esiopetukseen oppilaiksi ensisijaisesti Salossa asuvat lapset. Esiopetusta järjestävien päiväkotien esiopetusryhmien vähimmäiskoko on seitsemän (7) lasta. Ryhmissä, joissa esiopetusikäisten lisäksi on nuorempia lapsia, esiopetus on pystyttävä eriyttämään esiopetussuunnitelman mukaisesti omaksi erilliseksi ikäluokan mukaiseksi esiopetustoiminnaksi. Eriyttäminen on mahdollista vain yksiköissä, joissa on vähintään kaksi lapsiryhmää. Esiopetusryhmän muodostamisen edellytyksenä on lisäksi, että ryhmässä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa, joista vähintään toisella on esiopetuskelpoisuus.

Esiopetusta järjestetään liitteessä mainituissa vähintään kaksiryhmäisten päiväkotien esiopetusryhmissä tai niiden yhteydessä olevissa koulun yhteydessä toimivissa esiopetusryhmissä. Yksityiset päiväkodit ilmoittautuvat esiopetuksen järjestäjiksi vuosittain erikseen, ja ne voivat järjestää esiopetusta, mikäli järjestämiselle asetetut ehdot lapsiryhmän vähimmäiskoosta sekä henkilöstön kelpoisuudesta täyttyvät.

Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään samassa yksikössä kuin esiopetus. Lähtökohtana on tarjota lapselle ehjä päivä samassa yksikössä ja samojen aikuisten kanssa. Täydentävään

varhaiskasvatukseen on mahdollisuus kaikissa kunnan esiopetusyksiköissä, myös koulujen yhteydessä olevissa ryhmissä.

Esittelijä

Sivistyspalveluiden johtaja

Päätösehdotus

Opetuslautakunta päättää, että lukuvuonna 2027–2028

1) esiopetuspaikkaa osoitettaessa noudatetaan valmistelutekstissä esitettyjä periaatteita ja

2) esiopetusta järjestetään liitteessä mainituissa yksiköissä, mikäli esitetty vähimmäismäärä lapsia ilmoittautuu yksikköön ilmoittautumisaikana

sekä lisäksi

3) delegoida jatkossa esiopetuksen järjestämispaikoista päättämisen varhaiskasvatusjohtajalle hyväksyttäväksi.

Päätös

Tiedoksianto

Päiväkotien johtajat
Varhaiskasvatuksen palveluohjaus
Varhaiskasvatuksen toimisto
Montessoripäiväkoti Aurinkoleijona
Touhula Salo
Satumaa Paltta
Liikennepalvelupäällikkö Tanja Ahola
Kuljetuskoordinaattori
Kirjaamo (delegoinnin osalta)